

Instrument per a la revisió de l'avaluació digital d'una assignatura

Uoc

**Universitat Oberta
de Catalunya**

En el marc del procés cap a un model d'avaluació completament digital a la UOC, sorgeix la necessitat de garantir la validació de l'autoria i la identitat dels treballs dels estudiants.

Per tal de garantir aquests dos aspectes en el disseny de l'assignatura, us presentem aquest instrument perquè reviseu l'aplicació de les diferents estratègies a què es pot recórrer en el disseny de les activitats d'avaluació contínua i les proves finals i del procés avaluatiu en general.

Revisem l'avaluació contínua (AC)

L'avaluació contínua (AC) és un dels elements clau del model educatiu de la UOC i s'aplica a totes les assignatures del programa formatiu que ofereix la Universitat. Es vertebra a partir de la realització de les proves d'avaluació contínua (PAC). A continuació, us oferim una sèrie d'indicadors per valorar l'avaluació contínua de la vostra assignatura.

En l'avaluació de l'assignatura, l'avaluació contínua té més pes en la nota final que la prova d'avaluació final.

☐

Les proves d'avaluació contínua (PAC) ens permeten fer un seguiment continu de l'estudiant i, per tant, ens proporcionen diferents formes i moments per poder validar la identitat i l'autoria. Per aquest motiu, es recomana que tinguin un pes important en la nota final de l'assignatura i que quan es dissenyen se segueixin estratègies per tal de definir les solucions metodològiques, procedimentals i tecnològiques que ens permetin validar l'autoria o la identitat en el moment en què els estudiants les duguin a terme.

Durant les proves d'avaluació contínua s'ha proporcionat recursos de citació de fonts bibliogràfiques.

☐

Sovint el plagiat acadèmic que es detecta en la realització de les proves d'avaluació contínua és fruit d'un ús incorrecte de la normativa de citació de les fonts bibliogràfiques per part de l'estudiant. És important oferir en l'entorn de l'aula indicacions i els recursos disponibles a la Biblioteca sobre com cal citar i, si és necessari, aprofitar els enunciats de les PAC i els materials docents per proporcionar exemples de citació correctes als estudiants.

Durant les proves d'avaluació contínua s'han proporcionat indicacions i recursos sobre què és el plagiat i els tipus de plagiat i de còpia.

☐

El medi digital facilita copiar i enganxar un text sense citar. És important que l'estudiant prengui consciència que aquesta pràctica és irregular i que concórrer en el plagiat acadèmic és una acció que es penalitza. En l'entorn de l'aula cal oferir les indicacions i els recursos disponibles a la Biblioteca sobre què és el plagiat acadèmic i com es pot evitar.

Durant les proves d'avaluació contínua s'han donat indicacions sobre la penalització en cas de detecció de plagi o còpia.

Al pla docent de l'assignatura es recull el model d'avaluació de l'assignatura i és on cal informar l'estudiant sobre les implicacions acadèmiques i disciplinàries que tenen les conductes irregulars relacionades amb la còpia i el plagi. A més a més, es recomana que el professorat recordi la importància de l'autenticitat de l'autoria i l'originalitat en les activitats i exercicis plantejats en les comunicacions a l'aula, en el seguiment dels estudiants i en els enunciats de les PAC.

Les activitats formatives proposades en l'avaluació contínua segueixen una seqüència i mantenen una certa progressió d'un mateix aprenentatge de continguts, habilitats o actituds.

*El retorn que rep l'estudiant de cadascuna de les activitats ha d'abordar aspectes concrets del treball que ha fet, per tal que el pugui incorporar a les activitats següents i millorar. Així, doncs, és important que el disseny de l'assignatura es faci de manera que les activitats posteriors requereixin clarament els continguts i les competències treballats prèviament. Si ho fem així, estarem contribuint a garantir l'autoria d'aquestes activitats. Per saber com s'ha d'aplicar aquesta estratègia, podeu consultar el recurs d'**estratègia d'avaluació progressiva**.*

En les activitats d'aprenentatge platejades a l'aula tinc activada l'eina de PACplagi per tal de detectar la manca d'originalitat en els lliuraments dels estudiants.

*PACPlagi és una eina que facilita als docents detectar la còpia literal, la còpia entre totes les aules d'una assignatura, la còpia entre diferents semestres d'una assignatura i la còpia entre lliuraments de diferents assignatures, mitjançant la comparació de les entregues de la PAC amb fonts externes. Per a la implementació i configuració de l'eina pots consultar el **tutorial del PACplagi** i de l'eina **Original** per l'aula Canvas.*

En les activitats d'avaluació contínua s'inclou una tasca o activitat sobre la citació bibliogràfica o sobre què és el plagi i la còpia.

Al marge de posar a l'abast dels estudiants recursos sobre el plagi, la còpia i la citació bibliogràfica, és interessant poder incorporar en les proves d'avaluació contínua alguna tasca o activitat en què puguin practicar la citació correcta de textos científics i acadèmics o identificar els diferents tipus de plagi i còpia.

Incorpo espais o tasques en les proves d'avaluació contínua que conviden l'estudiant a reflexionar sobre què ha après i com ho ha après.

*Si l'estudiant és capaç d'explicar i identificar les accions i circumstàncies que promouen el propi aprenentatge i els esforços cognitius realitzats, disposarem d'un indicador d'autoria de les activitats que lliura. En el recurs sobre l'**estratègia de metacognició** trobareu indicacions de com es pot implementar a través de les activitats d'aprenentatge i les dinàmiques de treball o les metodologies didàctiques.*

Utilitzo una eina de portafoli per tal de recollir evidències del procés d'aprenentatge de l'estudiant al llarg de l'assignatura.

*L'eina d'avaluació de portafolis permet a l'estudiant fer un recull d'evidències al llarg del programa o l'assignatura, amb la qual cosa el professorat pot fer un seguiment del procés d'aprenentatge. L'**estratègia de portafolis** ens permet verificar l'autoria de l'estudiant a través de les reflexions aportades sobre el propi aprenentatge. Entre les eines de portafolis, **Folio** ofereix en l'àmbit de programa un espai de treball individual, alhora que permet el treball col·laboratiu, el desenvolupament d'una imatge digital, la creació d'una identitat com a estudiant i la visibilitat d'aquesta en el món professional, entre altres avantatges.*

Revisem les proves d'avaluació finals (PAF)

En la majoria d'assignatures de la UOC, el model d'avaluació estableix la possibilitat d'una prova d'avaluació final (PAF) que complementa l'avaluació contínua i que dona com a resultat la qualificació final. A continuació, us oferim uns indicadors que us poden servir per valorar la prevenció del plagi en les proves d'avaluació final.

Prèviament a la prova d'avaluació final es faciliten indicacions i recursos als estudiants, perquè sàpiguen què és el plagi i coneguin la normativa UOC que el regula.

*Es recomana oferir pautes i recursos als estudiants sobre el plagi i la citació bibliogràfica al llarg del semestre. Alguns dels recursos disponibles que podeu compartir via tauler del docent o com a recursos complementaris són **Plagi acadèmic** i **Com citar**.*

En les indicacions donades als estudiants al pla docent o a l'enunciat de la prova final s'indica si l'estudiant pot consultar o no els recursos d'aprenentatge de l'assignatura o un altre tipus de material, durant la seva realització.

Abans que tingui lloc la prova d'avaluació final, cal oferir indicacions clares i concretes als estudiants de la dinàmica que aquesta prova comportarà, com per exemple si es permetrà o no la consulta de material durant mentre es fa. Independentment que ja se n'informi al pla docent o a l'enunciat, és important fer un recordatori a l'aula via tauler. També s'aconsella informar sobre el tipus de preguntes i el que s'espera que l'estudiant faci per elaborar la resposta de manera òptima.

L'examen o prova de síntesi amb els recursos d'aprenentatge de l'assignatura disponibles fa necessari que les preguntes siguin de tipus obert i que permetin a l'estudiant crear respostes pròpies i originals en què mostri els aprenentatges realitzats durant l'assignatura. Aquest tipus de prova final permet al professorat verificar l'autenticitat de l'autoria a través de l'originalitat en les respostes realitzades.

Al llarg de l'avaluació contínua (AC) es proposen activitats, avaluables o no avaluables, que permetin la preparació o el simulacre de la prova d'avaluació final (PAF).

És recomanable oferir una simulació o models de proves similars a la que farà l'estudiant en l'avaluació final, perquè li siguin d'ajuda per preparar-se la prova i familiaritzar-se amb les eines o tipologia d'activitats que es pugui plantejar en l'examen o la prova d'avaluació final.

En la realització dels enunciats de les proves finals es tenen en compte les diverses tipologies de preguntes i les seves implicacions.

*En l'examen o prova de síntesi es poden plantejar preguntes obertes i tancades, resoldre exercicis, relacionar conceptes, resoldre un cas pràctic, aportar reflexions al voltant del propi aprenentatge i analitzar críticament alguna situació o concepte. Sigui com sigui la tipologia de preguntes o prova, cal respectar la coherència amb la tipologia d'activitats i continguts treballats al llarg de l'assignatura, així com donar indicacions prèvies de com serà la prova i com se l'ha de preparar l'estudiant. A més, caldrà tenir en compte els diferents **criteris per al disseny i la redacció d'enunciats de les Proves d'Avaluació Final (PAF) virtuals**.*

*D'altra banda, també hem de pensar en el fet que hi ha eines o entorns disponibles més adequats segons l'enunciat de la prova. Per exemple, per a les preguntes del tipus tancades, es pot utilitzar l'eina de qüestionari a Moodle. Aquesta eina permet crear diferents models de prova a partir de la creació d'un banc de preguntes amb diferents nivells de dificultat o tipus. A més, aquest tipus de qüestionaris inclouen mecanismes per tal d'evitar la còpia, com són l'aleatorietat en la presentació de les preguntes i l'ordenació diferent de les respostes. Per a més informació podeu consultar els recursos sobre els **qüestionaris Moodle**.*

En les indicacions donades als estudiants al pla docent o l'enunciat de la prova s'indica si és possible o no citar fragments de les pròpies PAC o pràctiques.

☐

En el cas de permetre l'autocitació de l'estudiant, cal que quedi clar que això no implica la còpia literal de fragments de treballs i exercicis fets en les PAC en substitució de les respostes de les proves finals, sinó que tot el treball propi que s'utilitzi ha d'estar correctament referenciat i citat seguint l'estil de citació requerit.

S'ha valorat el temps necessari per respondre les preguntes de manera que aquest no sigui ni massa ajustat ni massa lax.

☐

Ajustar el temps de resposta de les preguntes plantejades a les proves finals és una mesura per evitar el plag i la copia durant la realització d'aquesta, impedit que els estudiants consultin la resposta als materials i/o fonts d'informació externa, en el cas que sigui un dels requisits per realitzar la prova.

Als resultats d'aprenentatge o criteris d'avaluació s'indica a l'estudiant que l'autoria ha de ser pròpia en la redacció de les proves d'avaluació final i que ha d'elaborar les citacions i les referències bibliogràfiques d'acord amb els estils de citació establerts (per exemple, ISO 690, APA, Vancouver).

☐

*És important indicar a l'estudiant que l'autoria i la citació correcta es tindran en compte com a criteris en l'avaluació de la prova final. Per aquest motiu, es recomana facilitar recursos als estudiants sobre com es pot evitar el **plagi acadèmic** i **com cal citar** al llarg de l'avaluació contínua i abans de l'avaluació final.*

Les preguntes de la prova final conviden l'estudiant a reflexionar sobre el seu procés d'aprenentatge.

☐

*Podem utilitzar l'**estratègia de metacognició** per introduir preguntes en la prova final en què l'estudiant ha d'explicar i identificar les accions i circumstàncies que han generat l'aprenentatge propi o han inspirat certes conclusions o respostes. Aquest tipus de preguntes ens proporcionen més informació sobre la identitat i l'autoria de l'estudiant.*

Les preguntes de la prova final són clares i no donen peu a dobles interpretacions per part de l'estudiant.

☐

És important tenir present l'estil comunicatiu i la claredat en la redacció dels enunciats, perquè no facin confondre o dubtar durant la prova.

